

หลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง

หลักสูตรอาชีพ การทำยาสระผมจากไບ่่านาง จำนวน ๕ ชั่วโมง

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอสนามชัยเขต

- กลุ่มอาชีพเกษตรกรรม กลุ่มอาชีพอุตสาหกรรมหรือหัตถกรรม กลุ่มอาชีพพาณิชยกรรมและการบริการ
 กลุ่มอาชีพสร้างสรรค์ กลุ่มอาชีพเฉพาะทาง

ความเป็นมา

กรมส่งเสริมการเรียนรู้ มีนโยบายมุ่งเน้นการจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำอย่างยั่งยืน โดยให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาอาชีพการมีงานทำใน ๕ กลุ่มอาชีพ ได้แก่ เกษตรกรรม อุตสาหกรรมหรือหัตถกรรม พาณิชยกรรม คหกรรม และอาชีพเฉพาะทางหรือการบริการ รวมถึงการเน้นอาชีพช่างพื้นฐานประกอบด้วย กลุ่มพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ได้จัดทำหลักสูตรเพื่อพัฒนาอาชีพ re-skill และ Up-skill เพื่อให้นำไปใช้ฝึกอาชีพชุมชน ที่สอดคล้องกับศักยภาพของผู้รับบริการและความต้องการของตลาดแรงงาน และเพื่อให้สอดคล้องกับศักยภาพของแต่ละพื้นที่

โครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ให้ความสำคัญกับการจัดกิจกรรมฝึกอาชีพให้ประชาชนระดับฐานรากที่อาศัยอยู่ในระดับตำบล ให้ได้รับการพัฒนาสมรรถนะและทักษะในการประกอบอาชีพเพื่อการมีรายได้ มีคุณภาพชีวิตที่ดีโดยใช้หลักสูตรการพัฒนาทักษะอาชีพ เพื่อให้ผู้ผ่านการฝึกอาชีพได้รับความรู้ความสามารถนำไปประกอบอาชีพ สร้างอาชีพ พัฒนาอาชีพเพิ่มรายได้ มีคุณภาพชีวิตที่ดี ต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่น สร้างมูลค่าเพิ่ม นอกจากนี้ยังเน้นการจัดการศึกษาที่ยึดพื้นที่เป็นฐานในการพัฒนา (Area – based Development) ใช้หลักสูตรอาชีพเป็นฐานที่ยึดโยงเข้ากับสภาพทางภูมิศาสตร์ เศรษฐกิจ ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม วิถีชีวิต และวัฒนธรรม รวมทั้งทิศทางการพัฒนาท้องถิ่น ชุมชนและสังคมของพื้นที่ โดยกลุ่มเป้าหมายเป็นผู้เลือกหลักสูตรตามความสนใจ ความถนัด และตามศักยภาพของตนเอง

ดังนั้น จึงได้มีการพัฒนาหลักสูตร “การทำยาสระผมจากไບ่่านาง” ไบ่่านาง เป็นพืชอยู่ในท้องถิ่น สามารถหาได้ง่าย มีประโยชน์หลากหลาย ทั้งในด้านสุขภาพของหนังศีรษะและเส้นผม ไบ่่านางมีสารต้านอนุมูลอิสระ เช่น โพลีฟีนอล และคลอโรฟิลล์ ที่ช่วยบำรุงรากผมให้แข็งแรง ลดการหลุดร่วงของเส้นผม มีฤทธิ์เย็น ช่วยลดการอักเสบและระคายเคืองบนหนังศีรษะ ซึ่งเป็นสาเหตุของรังแค มีคลอโรฟิลล์สูงและวิตามินที่ช่วยบำรุงเส้นผมให้ดูดกดำเป็นธรรมชาติ ลดการสะสมของสารเคมีตกค้างบนหนังศีรษะ ช่วยยับยั้งการเกิดผมหงอกในระยะเริ่มต้น และช่วยปรับสมดุลความมัน

ทั้งนี้เพื่อส่งเสริมกลุ่มเป้าหมายให้มีโอกาสในการเรียนรู้ด้านวิชาชีพตามความสนใจ ความถนัด และตามศักยภาพของตนเอง เพื่อนำความรู้ไปประกอบอาชีพ ช่วยเหลือครอบครัว และเป็นการลดปัญหาการว่างงานตลอดจน สามารถนำความรู้ที่ได้ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน สามารถต่อยอดและพัฒนาฝีมือเพื่อสร้างอาชีพได้

หลักการของหลักสูตร

๑. เป็นหลักสูตรที่เน้นการบูรณาการให้สอดคล้องกับศักยภาพด้านต่างๆ ได้แก่ ทรัพยากรธรรมชาติ บริบทชุมชน ลักษณะภูมิอากาศ ภูมิประเทศ ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิตและทรัพยากรมนุษย์ในแต่ละพื้นที่
๒. มุ่งพัฒนาคอนไทยให้ได้รับการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ การมีงานทำ เป็นช่องทางในการสร้างงาน สร้างรายได้ ลดรายจ่ายให้กับตนเองและครอบครัว อย่างมีคุณภาพทั้งถึงและเท่าเทียมกัน
๓. เน้นการฝึกปฏิบัติจริงเพื่อให้กลุ่มเป้าหมายเกิดความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะและสามารถนำไปประกอบอาชีพให้เกิดรายได้ และเป็นบุคคลที่มีคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อตนเอง ผู้อื่น และสังคม
๔. ส่งเสริมให้นำความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ เพื่อการสะสมหน่วยกิตและเทียบโอน
๕. ส่งเสริมให้มีความร่วมมือในการดำเนินงานร่วมกับภาคีเครือข่าย

จุดมุ่งหมาย

๑. เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจตามหลักสูตร
๒. เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายมีทักษะและสามารถปฏิบัติได้ตามหลักสูตร

กลุ่มเป้าหมาย

๑. เชิงปริมาณ จำนวนกลุ่มเป้าหมาย ๒ คน
๒. เชิงคุณภาพ กลุ่มเป้าหมายสามารถนำความรู้และทักษะไปใช้เพื่อสร้างงาน สร้างรายได้ ลดรายจ่ายให้กับตนเองและครอบครัว

ระยะเวลา

จำนวน ๕ ชั่วโมง

๑. ภาคทฤษฎี ๑ ชั่วโมง
๒. ภาคปฏิบัติ ๔ ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

ร.น.	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๑	ความสำคัญของการประกอบอาชีพการทำยาสมุนไพรจากใบย่านาง	-บอกความสำคัญของการประกอบอาชีพการทำยาสมุนไพรจากใบย่านาง -บอกความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการทำยาสมุนไพรจากใบย่านาง -บอกและหาแหล่งเรียนรู้ในการประกอบอาชีพการทำยาสมุนไพรจากใบย่านางได้ -บอกทิศทางพัฒนาการประกอบอาชีพการทำยาสมุนไพรจากใบย่านางได้	-ความรู้เกี่ยวกับช่องทางทางการประกอบอาชีพและความสำคัญในการประกอบอาชีพ -ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพ -การวิเคราะห์ตนเองในการประกอบอาชีพ -การวิเคราะห์ตลาด -การลงทุน/แหล่งเงินทุน	-วิทยากรบรรยายให้ความรู้ -ศึกษาเนื้อหาจากใบความรู้ -วิเคราะห์ตนเองในการประกอบอาชีพ -ร่วมกันอภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้อมูลความคิดเห็นแหล่งเรียนรู้ในการประกอบอาชีพและทิศทางพัฒนาอาชีพ	๒๐ นาที	-
๒	การเลือกวัตถุดิบ/และอุปกรณ์ในการทำยาสมุนไพรจากใบย่านาง	-บอกประโยชน์คุณสมบัติของวัสดุที่ใช้ในการทำยาสมุนไพรจากใบย่านาง -เลือกใช้วัตถุดิบ วัสดุ และอุปกรณ์ที่เหมาะสมกับการทำยาสมุนไพรจากใบย่านาง -บอกแหล่งที่มาของวัสดุที่ใช้ในการทำยาสมุนไพรจากใบย่านาง	-ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับประโยชน์คุณสมบัติของวัตถุดิบ วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ -การเลือกวัตถุดิบ วัสดุ และอุปกรณ์ที่ใช้ในการทำยาสมุนไพรจากใบย่านาง -แหล่งที่มาของวัตถุดิบ	-บรรยายให้ความรู้ -ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับประโยชน์คุณสมบัติของวัสดุที่ใช้ในการทำยาสมุนไพรจากใบย่านาง -คัดเลือก จัดเตรียมวัตถุดิบ วัสดุที่ใช้ในการทำยาสมุนไพรจากใบย่านาง -อภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้	๑๐ นาที	๓๐ นาที

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๓	ขั้นตอนการพัฒนา	สามารถทำยาสระผมจากไบยานางได้อย่างถูกต้อง ครบทุกองค์ประกอบ	-ขั้นตอนในการทำยาสระผมจากไบยานาง -องค์ประกอบส่วนต่างๆของการทำยาสระผมจากไบยานาง -สาริต/ปฏิบัติการทำยาสระผมจากไบยานาง -สัดส่วนของวัตถุดิบ -ขั้นตอนการทำ -เทคนิคการทำ -การบรรจุภัณฑ์	-สาริตการทำ -กลุ่มเป้าหมายปฏิบัติตามขั้นตอน	-	๓ ชั่วโมง
๔	บรรจุภัณฑ์ -การออกแบบผลิตภัณฑ์ที่เหมาะสม	-สามารถเลือกใช้บรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสมสวยงาม -บอกวิธีการเก็บรักษาผลิตภัณฑ์ได้	การออกแบบและเลือกบรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสมสวยงามและวิธีการเก็บรักษา	-บรรยายให้ความรู้ -ปฏิบัติการบรรจุภัณฑ์	๑๐ นาที	๓๐ นาที
๕	ช่องทางการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ และคุณธรรมในการประกอบอาชีพ	บอกวิธีการสร้างช่องทางการจัดจำหน่าย รวมทั้งบรรจุภัณฑ์ได้อย่างเหมาะสม	-ความสำคัญของตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ -ช่องทางในการจัดจำหน่ายสินค้า/ผลิตภัณฑ์ -คุณธรรมในการประกอบอาชีพ	-บรรยายให้ความรู้ -อภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ตอบข้อซักถาม	๒๐ นาที	-
รวม ๕ ชั่วโมง					๑ ชม.	๔ ชม.

สื่อการเรียนรู้

๑. ใบความรู้

๒. อุปกรณ์ประกอบการฝึกอาชีพ

การวัดและประเมินผล

กรอบการประเมิน	วิธีการประเมิน	เกณฑ์การประเมิน
๑. ความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาสาระ (๒๐)	- ทดสอบความรู้ความเข้าใจ - สอบถามความรู้ความเข้าใจ	- คะแนนเต็ม ๒๐ คะแนน - ต้องได้ ๑๒ คะแนนขึ้นไปถือว่าผ่าน
๒. ทักษะการปฏิบัติ (๔๐)	- สังเกตการปฏิบัติในระหว่างการเรียนรู้ การจัดกิจกรรม - ประเมินโดยให้สาริต/แสดงขั้นตอนวิธีการปฏิบัติ - กรณีไม่มีการปฏิบัติจัดทำผลงานให้ประเมินจากกระบวนการมีส่วนร่วม(ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ปัญหา)	- ปฏิบัติได้ถูกต้องตามขั้นตอน คล่องแคล่ว รวดเร็ว ไม่มีข้อผิดพลาด / ปัญหา หากมีปัญหасสามารถแก้ไขได้อย่างรวดเร็ว

กรอบการประเมิน	วิธีการประเมิน	เกณฑ์การประเมิน
๓. คุณภาพของผล การปฏิบัติ (๕๐)	- สังเกต/ตรวจสอบผลงาน/ผลการปฏิบัติว่าเป็นไป ตามเกณฑ์ที่กำหนดหรือไม่	- ความถูกต้อง/ความสมบูรณ์ - ความแข็งแรงคงทน/ความสวยงาม ประณีต - ความประหยัด - ความเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย สภาพพื้นที่ ฯลฯ ทั้งนี้เกณฑ์การพิจารณาขึ้นอยู่กับ ลักษณะหรือธรรมชาติของวิชา/ หลักสูตรนั้น
รวม (๑๐๐ คะแนน)		

เกณฑ์การจบหลักสูตร

๑. มีเวลาเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
๒. มีผลการประเมินตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐

ลงชื่อ..........ผู้เสนอหลักสูตร
(นางสาวพัฒนา สมบูรณ์)
ครูศูนย์การเรียนรู้

ลงชื่อ..........ผู้อนุมัติหลักสูตร
(นางสาวทิพวัลย์ ชาลีเครือ)
ครู

รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการ สกร.ระดับอำเภอสนามชัยเขต

แผนการจัดการเรียนรู้

วิทยากร.....นางสาวกมลลักษณ์ บุญคร่ำ.....
 หลักสูตร.....การทำยาสระผมจากใบย่านาง.....จำนวน ๕ ชั่วโมง (เรียนวันละ ๕ ชั่วโมง)
 ระหว่างวันที่.....๑๑ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๘.....เวลาเรียน.....๐๙.๐๐ - ๑๕.๐๐ น.....
 สถานที่จัดการเรียน.....ศาลาอเนกประสงค์บ้านสวนป่า หมู่ที่ ๕ ตำบลลาดกระทิง อำเภอสนามชัยเขต.....
 จังหวัดฉะเชิงเทรา.....

วัน เดือน ปี	เวลา	กระบวนการจัดการเรียนรู้	หมายเหตุ
๑๑ มิถุนายน ๒๕๖๘	๐๙.๐๐ - ๐๙.๒๐ น.	วิทยากรบรรยายให้ความรู้ความสำคัญของการประกอบอาชีพการทำยาสระผมจากใบย่านาง -ศึกษาเนื้อหาจากใบความรู้ -วิเคราะห์ตนเองในการประกอบอาชีพ -ร่วมกันอภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้อมูล ความคิดเห็นแหล่งเรียนรู้ในการประกอบอาชีพและทิศทางการพัฒนาอาชีพ	เรียนวันละ ๕ ชม.
๑๑ มิถุนายน ๒๕๖๘	๐๙.๒๐ - ๑๐.๐๐ น.	วิทยากรบรรยายให้ความรู้การเลือกวัตถุดิบ/และอุปกรณ์ในการทำยาสระผมจากใบย่านาง -บรรยายให้ความรู้ -ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับประโยชน์คุณสมบัติของวัสดุที่ใช้ในการทำยาสระผมจากใบย่านาง -คัดเลือก จัดเตรียมวัตถุดิบ วัสดุที่ใช้ในการทำยาสระผมจากใบย่านาง -อภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้	
๑๑ มิถุนายน ๒๕๖๘	๑๐.๐๐ - ๑๒.๐๐ น.	วิทยากรฝึกสาธิตและผู้เรียนฝึกปฏิบัติการทำยาสระผมจากใบย่านาง -สาธิตการทำยาสระผมจากใบย่านาง -กลุ่มเป้าหมายปฏิบัติตามขั้นตอน	
๑๑ มิถุนายน ๒๕๖๘	๑๓.๐๐ - ๑๔.๐๐ น.	วิทยากรฝึกสาธิตและผู้เรียนฝึกปฏิบัติการทำยาสระผมจากใบย่านาง -สาธิตการทำยาสระผมจากใบย่านาง -กลุ่มเป้าหมายปฏิบัติตามขั้นตอน	

วัน เดือน ปี	เวลา	กระบวนการจัดการเรียนรู้	หมายเหตุ
๑๑ มิถุนายน ๒๕๖๘	๑๔.๐๐ - ๑๔.๔๐ น.	วิทยากรบรรยายให้ความรู้การออกแบบและเลือกบรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสมและวิธีการเก็บรักษา -บรรยายให้ความรู้ -ปฏิบัติการบรรจุภัณฑ์	
๑๑ มิถุนายน ๒๕๖๘	๑๔.๔๐ - ๑๕.๐๐ น.	วิทยากรบรรยายให้ความรู้ความสำคัญของตราสินค้า ช่องทางการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ และคุณธรรมในการประกอบอาชีพ -บรรยายให้ความรู้ -อภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ตอบข้อซักถาม	เรียนวันละ ๕ ชม.

ลงชื่อ.....*กมลลักษณ์ บุณศรี*.....วิทยาการ
(นางสาวกมลลักษณ์ บุณศรี)
วันที่...../...../.....